

1. Профіль освітньої програми «Дошкільна освіта. Початкова освіта»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Освітня кваліфікація	Бакалавр дошкільної освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 012 – Дошкільна освіта. Освітня програма – Дошкільна освіта. Початкова освіта
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма «Дошкільна освіта. Початкова освіта»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний; 240 кредитів / 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	2016 р., Акредитаційна комісія України
Цикл / рівень	перший (бакалаврський) рівень – 7 рівень НРК
Передумови	наявність атестата про середню освіту
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial-2/navchalno-naukovij-institut-sotsial-kafedra-sotsialnoyi-roboti-sotsialno/
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми	Забезпечити підготовку здобувачів вищої освіти в галузі дошкільної освіти; сформувати здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів дошкільної освіти і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність – 012 Дошкільна освіта. Об'єктами вивчення є: виховання і навчання дітей від народження до вступу до школи, формування в них уявлень, навичок, якостей,

	<p>необхідних для навчання в школі, цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду, початкової та інклюзивної освіти тощо.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області базується на таких поняттях: дошкільна освіта, виховання в дошкільному віці, навчання дітей в закладах дошкільної освіти, розвиток дітей дошкільного віку, провідний вид діяльності дітей дошкільного віку, початкова освіта.</p> <p>Здобувач вищої освіти має поєднувати теорію і практику в галузі дошкільної освіти; володіти методами професійної діяльності.</p> <p>Здобувач вищої освіти вчиться застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології для вирішення завдань професійної діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітня програма для бакалавра. Освітня програма академічної орієнтації.</p> <p>Цілями навчання є: підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного, молодшого шкільного віку в закладах системи освіти і сім'ї, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорії і методики дошкільної та початкової освіти.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Вища освіта за освітньою програмою «Дошкільна освіта. Початкова освіта».</p> <p>Стандарт орієнтований на академічну підготовку та ґрунтується на теоретичних дослідженнях і практичних наукових результатах з урахуванням світового досвіду в галузі дошкільної освіти та початкової освіти, їх сучасного стану в Україні. Акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з дошкільної та початкової освіти, орієнтує на подальшу фахову самоосвіту.</p>
Особливості програми	<p>В професійній підготовці здобувачів вищої освіти в галузі 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта</p>

	особливе місце відводиться різним видам практик, а саме: навчальна (ознайомлювальна) практика з дошкільної педагогіки, навчальна практика з основ природознавства, виробнича практика (в групах раннього віку), навчальна практика (педагогічна), виробнича практика (в закладах дошкільної освіти), виробнича організаційно-методична практика, виробнича практика (педагогічна).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування випускників	Випускників програми призначено для навчально-виховної, науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманого напрямку підготовки. Здобувач вищої освіти готується для роботи в дошкільних навчальних закладах (дитячих садках, яслах-садках, дитячих будинків для дітей сиріт та дітей, які залишилися без опіки дорослих тощо), навчально-виховних, наукових і методичних установах, початковій школі на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою типовими номенклатурами посад; здійснення навчально-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної теорії та практики.
Подальше навчання	Навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткової кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації з викладачами.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні

	<p>спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної та початкової освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного, молодшого шкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної та початкової освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.</p>
<p>Спеціальні (фахові компетентності)</p>	<p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку, молодшого шкільного віку базових якостей особистості</p>

(довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку та молодшого шкільного.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку та молодшого шкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку, молодшого шкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього, дошкільного віку та молодшого шкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та

розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення

	<p>загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p> <p>КС-21. Здатність ефективно працювати в умовах сучасної початкової школи.</p> <p>КС-22. Здатність працювати з інформацією і знаннями з методик в галузі початкової освіти.</p> <p>КС-23. Здатність до розроблення програм та методик, технологій навчання і виховання молодших школярів.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	<p>РН-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.</p> <p>РН-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>РН-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.</p> <p>РН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього, дошкільного молодшого шкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>РН-06. Встановлювати зв'язок між</p>

педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

РН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

РН-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

РН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

РН-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

РН-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

РН-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

РН-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

РН-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

РН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-

естетичні цінності.

РН-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

РН-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку, молодшого шкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

РН-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

РН-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

РН-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

РН-21. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

РН-22 Користуватися сучасними педагогічними технологіями при підготовці і проведенні навчально-виховного процесу початкової школи.

РН-23 Використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

РН-24 Здатність до організації освітнього процесу з використанням сучасних педагогічних технологій інклюзивної освіти.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Навчальний процес зі спеціальності «Дошкільна освіта» здійснюватимуть загальноуніверситетські кафедри, а також безпосередньо кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи, яка є випусковою кафедрою. Добір і комплектація кадрів в університеті здійснюється відповідно до

	чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, «Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього та четвертого рівнів акредитації». Усі штатні посади науково-педагогічних працівників заміщено на основі обрання за конкурсом відповідно до визначеної процедури. Викладачі працюють на основі укладених відповідним чином строкових трудових договорів та індивідуальних контрактів.
Матеріально-технічне забезпечення	В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців спеціальності «Дошкільна освіта». Навчально-виховний процес з викладання фахових дисциплін в достатній кількості забезпечений спеціалізованими лабораторіями та кабінетами: Лабораторія духовно-морального розвитку, ауд. 124; Центр корекційно-розвивальних технологій (для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку), ауд. 128; методичний кабінет кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи, ауд.140; кабінет для проведення тренінгових занять, ауд.133; кабінет комп'ютерних технологій, ауд.131; кабінет педагогіки та психології дошкільної освіти, ауд. 132; Освітньо-науковий центр соціокультурного розвитку дитини, гуртожиток МДПУ ім. Б. Хмельницького № 1.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	При університеті функціонує бібліотека, абонементи, які обслуговують студентів та професорсько-викладацький склад, а також читальні зали. Бібліотека, фонд якої систематично поповнюється, забезпечує навчальний процес та наукові дослідження необхідною науковою, навчальною, методичною та програмною літературою.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення

	потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	Випускова кафедра має договори про співпрацю з міжнародними університетами. Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи має договір з Вищою Лінгвістичною Школою м. Ченстохова (Польща) за програмою паралельного навчання. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	—